

## **Cauzele și complicațiile obezității**

Laszlo Szabalcs, Gabriela Jimborean

UMFST, Clinica Pneumologie Tg. Mureș

### **Abstract**

Obezitatea (OB) este o boală metabolică, o povară de sănătate individuală și publică prin complicațiile medicale severe, impactul negativ socio-profesional și prin costul ridicat de îngrijire. Cauzele OB sunt complexe/intricate/multifactoriale: primare genetice/epigenetice și secundare unor condiții medicale și stilului de viață/alimentație nesănătos. OB primară: OB familială, hiperfagia din copilărie, insulinorezistență, deficitul de leptină/receptori hipotalamici, mutații ale carboxipeptidazei, tulburări genetice (trisomia 21, s.Turner, Prader-Willi, pseudohipoparatiroidism, Bardet-Biedl, Cohen, macrosomia, mutații/polimorfism sau deleții genetice la nivelul cromozomilor 17,18). OB secundară recunoaște cauze fundamentale medicale și condiții ce determină imbalanța dintre numărul de calorii venite prin alimentație și cele cheltuite. Cei mai comuni factori de risc pentru OB sunt: nutriția inadecvată (bogată în calorii, dulciuri, grăsimi), activitatea fizică diminuată/sedentarism, infecții, factori endocrini (hipotiroidism, Cushing, deficitul hormonilor de creștere, insulinom, sarcina, hipogonadism, menopauza), factori imunologici, factori neuropsihici, vârstă, traumatisme SNC, condiții socio-culturale legate de educația/modelul familiei și din anturaj, apneea în somn, stress-ul, efectele adverse ale unor medicamente (contraceptive, antagoniști adrenergici).

Complicațiile OB sunt multiple, intricate. Complicațiile respiratorii: disfuncție ventilatorie restrictivă, s. obezitate-hipoventilație (Pickwick), apnee obstructivă în somn (aduce suplimentar HTA, insuficiență cardiacă, aritmii, AVC, CIC, diabet zaharat), astm cu debut tardiv, agravarea BPOC (hipoventilație și decondiționare fizică). Complicații cardiovasculare: cardiopatie ischemică, insuficiență cardiacă congestivă, HTA; varice membrele inferioare, stază venoasă, tromboflebite și risc crescut de embolie pulmonară, atacuri cerebrale ischemice sau tromboembolice. Alte complicații: risc crescut de cancere la diferite niveluri, cataractă. Aparat osteoarticular și muscular: osteoartrite, osteoporoză, mobilitate scăzută a întregului organism. Complicații digestive: litiază biliară, steatoză hepatică, hernii abdominale, reflux gastro-esofagian. Afectare cutanată: hirsutism, celulită, vergeturi, pigmentare de stază, infecții cutanate (micoze, intertrigo), foliculite. Afectare neurologică: tulburări de echilibru, HTIntracraniană, AVC mai frecvent, compresia nervilor periferici (sindrom de canal carpian), psihosindrom de stigmatizare în societate (mai ales la femei), percepție negativă asupra propriei persoane. Aparat genital: disfuncție erectilă, infertilitate, disfuncție sexuală; la femei: prolaps, incontinență urinară, infertilitate, ovare polichistice, DZ gestațional, preeclampsie, risc de avort și sarcină suprapurtată, complicații după cezariană, tromboze. Implicații sociale: scăderea productivității în muncă, absenteism, scăderea calității vieții și a supraviețuirii.

## **Causes and complicații of obesity**

### **Abstract**

Obesity (OB) is a metabolic disease, an individual and public health burden due to severe medical complications, negative socio-professional impact and high cost of care. The causes of OB are complex/intricate/multifactorial: primary genetic/epigenetic and secondary to medical conditions and unhealthy lifestyle/diet. Primary OB: familial OB, childhood hyperphagia, insulin resistance, leptin deficiency/hypothalamic receptors, carboxypeptidase mutations, genetic disorders (trisomy 21, Turner's syndrome, Prader-Willi, pseudohypoparathyroidism, Bardet-Biedl, Cohen, macrosomia, mutations/polymorphisms or genetic deletions on chromosomes 17,18). Secondary OB recognizes underlying medical causes and conditions that determine the imbalance between the number of calories consumed and those expended. The most common risk factors for OB are: inadequate nutrition (rich in calories, sweets, fats), reduced physical activity/sedentary lifestyle, infections, endocrine factors (hypothyroidism, Cushing's, growth hormone deficiency, insulinoma, pregnancy, hypogonadism, menopause), immunological factors, neuropsychiatric factors, age, CNS trauma, socio-cultural conditions related to education/family model and environment, sleep apnea, stress, adverse effects of some medications (contraceptives, adrenergic antagonists).

OB complications are multiple, intricate. Respiratory complications: restrictive ventilatory dysfunction, obesity-hypoventilation syndrome (Pickwick), obstructive sleep apnea (additionally brings HTN, heart failure, arrhythmias, stroke, CIC, diabetes mellitus), late-onset asthma, worsening of COPD (hypoventilation and physical deconditioning). Cardiovascular complications: ischemic cardiopathy, congestive heart failure, hypertension; varicose veins of the lower limbs, venous stasis, thrombophlebitis and increased risk of pulmonary embolism, ischemic or thromboembolic strokes. Other complications: increased risk of cancers at various levels, cataracts. Osteoarticular and muscular system: osteoarthritis, osteoporosis, reduced mobility of the whole body. Digestive complications: gallstones, hepatic steatosis, abdominal hernias, gastroesophageal reflux. Skin damage: hirsutism, cellulite, stretch marks, stasis pigmentation, skin infections (mycoses, intertrigo), folliculitis. Neurological damage: balance disorders, Intracranial hypertension, more frequent stroke, compression of peripheral nerves (carpal tunnel syndrome), psychosyndrome of stigmatization in society (especially in women), negative perception of oneself. Genital system: erectile dysfunction, infertility, sexual dysfunction; in women: prolapse, urinary incontinence, infertility, polycystic ovaries, gestational diabetes, preeclampsia, risk of miscarriage and over-carried pregnancy, complications after cesarean section, thrombosis. Social implications: decreased work productivity, absenteeism, decreased quality of life and survival.